

Estratègia d'Alimentació Sostenible Barcelona 2030

Document de resultats de la trobada "Justícia alimentària global"

Introducció

El procés d'elaboració de l'Estratègia d'Alimentació Sostenible Barcelona 2030, que es va iniciar a finals de 2021 i finalitzarà a la tardor de 2022, pretén identificar quins són els objectius estratègics prioritaris i compartits així com les línies a treballar perquè la ciutat pugui impulsar i assolir un sistema alimentari més sa, just i sostenible. Es tracta d'un procés en el que participen diversos agents de la quintuple hèlix: la societat civil, l'administració pública, el món científic, els mitjans de comunicació, i el teixit econòmic. Aquesta multiplicitat d'agents aporta la seva visió, expertesa, experiència i coneixements al procés amb la voluntat d'aglutinar veus i força, i poder així impulsar conjuntament la necessària transformació del sistema alimentari.

Per a l'elaboració d'aquesta Estratègia s'estan organitzant diversos espais de treball: un espai de plenari de ciutat, trobades de tipus sectorial o temàtic i un procés participatiu obert a la ciutadania, en el marc del qual es realitzen diverses trobades temàtiques com la que es detalla en aquest document de resultats.

El present document recull els resultats relatius a la trobada temàtica sobre "Justícia alimentària global".

Data, horari i ubicació

1 de juny de 2022 de 17.30h a 19h a l'Aula 2 d'InnoBA - Barcelona Activa

Agenda de la sessió

17.30 h a 17.50 h: Benvinguda i introducció al procés i a la sessió

17.50 h a 17.55 h: Explicació dels objectius i metodologia de la sessió i del punt de partida de la sessió

17.55 h a 18.15 h: Dinàmica 1: Debat entorn de les preguntes per a la reflexió

18.15 h a 18.50 h: Dinàmica 2: Dinàmica d'identificació i posada en comú d'idees estrella.

18.50 h a 19.00 h: Conclusions, properes passes i tancament de la trobada

Persones participants

Van assistir un total de 9 persones a la trobada. Del total d'assistents 3 (33%) eren homes i la resta dones (66%).

Resultats de la sessió

Dinàmica 1: Debat entorn a les preguntes per a la reflexió

L'objectiu de la dinàmica va ser generar un debat obert per recollir interessos i reflexions a través d'un conjunt de preguntes plantejades, per tal de donar resposta no només a les preguntes presentades, sinó també, proposar dificultats i reptes a superar, i experiències que ens poden inspirar. La dinàmica s'ha dividit en dues parts: s'entrega a cada persona la presentació perquè la puguin revisar durant 3 minuts i es fa una reflexió personal, i després s'obre el debat entorn a les preguntes per a la reflexió.

Pregunta plantejada:

- Des del teu punt de vista, què creus que cal fer per desenvolupar un model d'alimentació sostenible que també generi justícia alimentària a nivell global?

Resultat del debat:

Creació de programes

- Cal remarcar la necessitat d'entendre les diferents escales i actors/es que intervenen i que haurien d'intervenir per a garantir l'accés a l'alimentació a les persones. L'alimentació com un bé públic de primera necessitat, no un bé de consum subjecte a les fluctuacions del mercat capitalista.
- És important que "l'alimentació" i els programes de justícia global siguin coherents amb els programes de les administracions.
- L'alimentació ha de ser tractada com un tema local amb repercussió global i viceversa, per tal d'equilibrar temes pràctics i teòrics sobre l'accés a l'aliment i que a escala política es tracti en les agendes internacionals i locals.

Educació i formació

- Es podria fer un procés per acompanyar el canvi i apropar-lo, des de diferents disciplines, per a crear una cultura alimentària.
- Hi ha la necessitat de crear programes de formació en el sector agrari i que puguin ser una oportunitat per a persones en situació de vulnerabilitat (ex. en situació de carrer o migració).

Accés als aliments

- L'accés a l'alimentació no pot estar determinat pel "mercat".
- Hi ha la necessitat d'un pressupost alimentari.
- S'ha de garantir l'accés a aliments de qualitat (en termes de salut i criteris socials i mediambientals).
- És necessari donar suport al sector de la pagesia.

Economia social i solidària

- Les apostes per comerç just no sempre són aliments de consum bàsic (cafè i cacau).

Legislació

- Es comenta de la necessitat de crear legislacions que protegeixen a les persones que fan treball de temporers.
- Cal que hi hagi un equilibri entre les qüestions pràctiques de l'accés a l'aliment i l'etiquetatge. "Com a consumidores sentim que hem de fer un màster per a entendre les etiquetes".
- Es podria fer una revisió dels criteris d'etiquetatge de producció ecològica i sostenible: Analitzar situacions com ara un productor local de producte eco, però que comercialitza en un altre continent.
- Cal recuperar i protegir el sector agrari ecològic.

Dinàmica 2 i 3: Identificació i prioritització d'idees

L'objectiu de la dinàmica era, a través de l'ús d'unes fitxes de treball, que les persones participants fessin aportacions que permetin donar una resposta concreta a les preguntes plantejades. La metodologia utilitzada s'ha basat en una primera part on les persones participants han omplert una o dues fitxes amb idees estella, i una segona part, on progressivament, les persones han anat presentant les seves propostes al grup.

L'objectiu de l'activitat era realitzar una pluja i recollida d'idees, pel que els resultats que es mostren a continuació no són el consens de tot el grup i no es troben ordenades per prioritat.

Polítiques alimentàries

Títol de la idea: Coherència de la política alimentària en relació amb la força laboral migrada en el sector alimentari.

- Descripció: tenir en compte la situació de les persones migrades temporeres en el sector alimentari i representar les seves necessitats i desitjos en el disseny de les polítiques i involucrar-les en el procés.
- Agents clau:
 - Persones migrades
 - Representants polítics.

Títol de la idea: ser coherent dins de la contractació pública amb el plantejament de la justícia alimentària i aplicar eines existents.

- Descripció: Existeixen eines per avançar cap a una alimentació més justa i sostenible, però cal avaluar com s'utilitzen i replicar models d'èxit, enfortir mecanismes de control de compliment (clàusules, etc).
- Projectes vius: licitacions de +SAD menjadors escolars a Pamplona, Ajuntament en col·laboració amb CPAEN (Consejo Producción Ecológica de Navarra).

Títol de la idea: Fomentar clàusules en coherència amb les polítiques de justícia global i alimentària en la contractació pública

- Descripció: Fer una auditoria social de les contractacions i tenir òrgans de decisió de l'Ajuntament amb la comunitat.
- Projectes vius: Països Baixos, Bolívia, Països Escandinaus.

Títol de la idea: Renúncia de col·laboració de les entitats i empreses irresponsables

- Descripció: Generar polítiques públiques que no impedeix a les comunitats del sud global a desenvolupar la seva sobirania alimentària: patents, drets d'autor, polítiques comercials i neocolonials.
- Agents clau:
 - Tècnics municipals
 - Polítics
 - Institucions

Responsabilitat social i corporativa

Títol de la idea: Mecanismes per afavorir la distribució de producció local.

- Descripció: Aplicació de mecanismes per afavorir la distribució de producció local, com ara: incentius econòmics, rebaixa d'impostos, facilitar espais gratuïts per a la distribució, subvencionar el transport.
- Agents clau:
 - Ajuntament de Barcelona
 - Productors
 - Consumidor.

Títol de la idea: Drets laborals

- Descripció: Promoure projectes que garanteixin l'acollida i el respecte de drets laborals de persones migrades i projectes d'inserció social laboral.
- Agents clau:
 - CEHDA Ghana
 - Fruita amb justícia social
 - ES IM-Perfect (Espigoladors)
 - Diomcoop
 - Mescladís

Comunicació i sensibilització

Títol de la idea: Campanya d'eliminació de plàstics en la distribució de l'aliment.

- Descripció: Regulació de l'ús del plàstic a través d'incentius, ajudes a empreses que no facin servir plàstic per a la distribució de l'aliment.
- Agents clau:
Ajuntament de Barcelona
Generalitat de Catalunya

Títol de la idea: Generació de consciència crítica en el consum d'aliments

- Descripció: donar suport a projectes que promouen l'educació per la justícia global en relació amb el sistema alimentari i el marc polític de la sobirania alimentària com ara apps o projectes d'educació per la justícia global de l'àmbit educatiu.
- Projectes vius:
CEHDA Ghana
Plantem-nos, Espigoladors

Títol de la idea: Promoure el comerç just

- Descripció: Promoure certificacions que garanteixen els drets humans i laborals de les camperoles i respectin el medi ambient. Compra pública socialment responsable. Campanyes de sensibilització. Coherència política.
- Agents clau:
Lacoordi
Desos
Oxfamintermon
- Projectes vius: Ciutats pel comerç just

Títol de la idea: Promoure banca ètica.

- Descripció: reforçar les banques ètiques i deixar de donar suport a la banca tradicional que especula amb aliments.
- Projectes vius: Fets, Fiare/Coop 57, Lacoordi.

Legislació

Títol de la idea: Limitar l'accés i els rols de les grans transnacionals que vulneren DDHH i ambientals a Barcelona o arran del món.

- Descripció: Polítiques de promoció de consum i producció local, de cooperatives i de petits productors. Limitar la presència d'empreses transnacionals que han vulnerat drets humans/ambientals arran del món (ex.: pesca al Senegal, Bunge Cargill).

- Agents clau:
 - Grain
 - Justícia alimentària
 - Ecologistes en acció
 - ODG
 - Novacat
- Projectes vius: inserció Sociolaboral

Properes passes

- Visitar la web Decidim Barcelona per fer seguiment del procés.
- Les aportacions recollides en el procés participatiu es treballaran per a elaborar la versió definitiva de l'Estratègia.
- En els propers mesos es farà la presentació de l'Estratègia definitiva